

Suomi pitää huolta uskottavasta kansallisesta puolustuksestaan ja sen riittävästä resursoinnista. Asevelvollisuus, koulutettu reservi, koko maan puolustaminen ja korkea maanpuolustustahto ovat Suomen puolustuksen perustana jatkossakin.

Puolustusta kehitetään pitkäjänteisesti, suunnitelmallisesti ja kokonaisuutena. Ylläpidon ja kehittämisen painopisteet ovat puolustusvalmiuden ylläpito ja materiaalisen valmiuden kehittäminen, strategisten hankkeiden toimeenpano ja uusien suorituskykyjen käyttöönoton aloittaminen, maanpuolustuksen ja puolustusjärjestelmän muiden osien ylläpito strategisten hankkeiden toimeenpanon aikana sekä paikallispuolustuksen ja paikallisjoukkojen kehittäminen.

COVID-19-epidemian vaikutukset Puolustusvoimien toimintaan saattavat jatkua osin myös vuonna 2022. Riskit Puolustusvoimien poikkeavalle tuloskehitykselle koskevat pääsääntöisesti samoja kokonaisuuksia kuin vuonna 2021 ja liittyvät globaalin epidemiatilanteen kehitykseen sekä muun yhteiskunnan mahdollisiin rajoitustoimenpiteisiin.

1. Vaikuttavuus

Hallinnonalan vaikuttavuuden ja Puolustusvoimien toiminnallisen tuloksellisuuden tärkein mittari on Puolustusvoimien kyky toteuttaa lakisääteiset tehtävänsä. Sen perustana on tuotettu normaaliolojen ja poikkeusolojen suorituskyky (tuotokset ja laadunhallinta), tarkoituksenmukainen organisaatio ja toimintamalli (toiminnallinen tehokkuus) sekä vaatimukset täyttävä henkilöstöjärjestelmä (henkisten voimavarojen hallinta).

Puolustusministeriön hallinnonalalle asetetut, Puolustusvoimien toimintaan liittyvät yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat:

- Ennaltaehkäisevä sotilaallinen puolustuskyky, sekä kyky laaja-alaisen vaikuttamisen ja sotilaallisen voimankäytön torjuntaan
- Turvallinen yhteiskunta
- Kansainvälisen turvallisuuden vahvistaminen

Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista arvioidaan puolustusministeriössä itsearviointina hallituksen vuosikertomuksen laatimisesta annetun ohjeistuksen mukaisesti. Arvioinnin perustana on toimintavuoden toteuma suhteessa pitkän aikavälin tavoitetilään, jossa lähtökohtana on toimintaympäristöön suhteutettu valmius ja torjuntakyky.

2. Toiminnallinen tuloksellisuus

Puolustusvoimille asetetaan seuraavat, pääluokkaperusteluissa esitetyjä hallinnonalan yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita edistävät toiminnalliset tulostavoitteet sekä tulostavoitteet tuotoksille ja laadunhallinnalle, toiminnalliselle tehokkuudelle ja henkilöstövoimavarojen hallinnalle:

- Puolustusvoimilla on riittävän ennakkovaroituksen mahdollistava tilannekuva turvallisuusympäristöstä.
- Puolustusvoimat valvoo alueellista koskemattomuutta sekä ennalta ehkäisee ja tarvittaessa torjuu alueloukkaukset.
- Puolustusvoimilla on valmius torjua sotilaallisen voiman käyttö ja sillä uhkaaminen koko maan alueella.
- Puolustusvoimat kykenee muodostamaan painopisteen kulloisenkin tilanteen vaatimusten mukaisesti torjuessaan sotilaallisen voiman käyttöä.
- Puolustusvoimilla on valmius tukea muita viranomaisia.
- Puolustusvoimilla on valmius kansainvälisen avun antamiseen ja vastaanottamiseen.
- Puolustusvoimat on toteuttanut sille osoitetut kriisinhallintatehtävät.
- Puolustusvoimilla on valmius osallistua uusiin operaatioihin ja koulutus- ja neuvontatehtäviin.
- Puolustusvoimat osallistuu kansainväliseen puolustusyhteistyöhön, ml. kansainvälinen harjoitustoiminta ja materiaaliyhteistyö, sisällöllisesti merkittävällä tavalla.

2.1. Tuotokset ja laadunhallinta

Puolustusvoimien tärkeimmät tuotokset ovat suorituskykyiset joukot ja järjestelmät, joilla toteutetaan lakiin perustuvia tehtäviä. Puolustusvoimille asetetut tuotosten ja laadunhallinnan tulostavoitteet:

- Ennaltaehkäisevä kyky ja valmius toteuttaa sotilaallisen maanpuolustuksen tehtävät on ylläpidetty.
- Ennakkovaroituskykyä on ylläpidetty turvallisuuspoliittisen ja sotilaallisen päätöksenteon tueksi.
- Alueellista koskemattomuutta on valvottu.
- Alueloukkauksiin on reagoitu tilanteen vaatimalla tavalla.
- Alueellinen koskemattomuus on turvattu.
- Joukkojen ja järjestelmien ylläpidon vaatimusten mukainen joukkotuotanto on toteutettu.
- Pyydetyt virka-aputehtävät on toteutettu.
- Kybertilannekuva on kyetty kokoamaan ja omiin järjestelmiin kohdistuvat kyberhyökkäykset on havaittu, torjuttu ja raportoitu.
- Uusien sotilaallisen kriisinhallintaoperaatioiden edellyttämät joukot on koulutettu ja varustettu.

Suorituskykyvaatimukset täyttävät, tuotetut sodan ajan joukot arvioidaan Puolustusvoimien sisäisessä prosessissa. Käytettävyyden, materiaalin kunnossapidon ja ampumatarvikkeiden sekä keskeisten hankkeiden kokonaiskuva käydään vuosittain läpi osana talousarvion toimeenpanoa.

Tuotosten ja laadunhallinnan tunnuslukuja ja seurantakohteita

Tuotokset	2020 toteutuma	2021 suun.	2022 suun.
Koulutetut varusmiehet (lkm)	19 911 ¹	21 000	20 600
Varusmiesten sotaharjoitusperusteiset maastovuorokaudet (lkm)	27	30	28
Kertausharjoituksissa koulutetut reserviläiset (lkm)	14 386	19 300	19 300
Kertausharjoituskoulutetut reserviläiset/ sodan ajan joukkoihin sijoitetut (%)	5,1	6,9	6,9
HN-lentotunnit (lkm)	8 825	9 000	9 000
NH90-lentotunnit (lkm)	1 776	1 850	1 850
Alusvuorokaudet (lkm)	1 331	1 200	1 150

¹ Sisältää myös vapaaehtoisten naisten määrän (831 v. 2020).

Laadunhallinta	2020 toteutuma	2021 suun.	2022 suun.
Kouluttajien määrä/koulutusjoukkue (lkm)	2,7	2,5	2,5
Koulutuksen laatu ("armeija-aika" 1—5, varusmiesten loppukysely)	4,3	4,2	4,2
Reservin koulutuksen laatu (yleisarvosana 1—5, reserviläiskysely)	4,1	4,0	4,0

2.2. Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnallisen tehokkuuden tärkein mittari on tarkoituksenmukainen organisaatio ja toimintamalli siten, että sodan ajan suorituskyky (sodan ajan joukot) kyetään tuottamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti asetetuista suorituskykyvaatimuksista tinkimättä. Puolustusvoimille asetetut toiminnallisen tehokkuuden tulostavoitteet:

- Strategisten hankkeiden toteuttaminen (suunnittelu, toteutus ja seuranta).
- Suorituskykyjen oikea-aikainen rakentaminen, jonka osana on rahoituksen tarkoituksenmukainen suunnittelu ml. rakentamista vastaavan rahoitusprofiilin ylläpito siirtyvien erien hillitsemiseksi
- Kumppanuuksien palvelujen ja valmiuden varmistaminen kaikissa oloissa kustannustehokkaasti.
- Puolustuskykyä vahvistavan kahden- ja monenvälisen puolustusyhteistyön syventäminen keskeisten kumppanien kanssa painopisteinä yhteistoimintakyky, tilannekuvan muodostaminen, kansainvälisen avun antaminen ja vastaanottaminen sekä suorituskykyjen rakentamisen ja ylläpidon tukeminen.
- Puolustusyhteistyötä, ml. materiaaliyhteistyötä, koskevien asioiden valmistelun, toteutuksen ja raportoinnin kehittäminen.
- Digitalisaation, digitaalisen turvallisuuden ja tiedon hyödyntämisen kehittäminen.

Toiminnallisen tehokkuuden tunnuslukuja ja seurantakohteita

Toiminnallinen tehokkuus	2020 toteutuma	2021 suun.	2022 suun.
Taloudellisuus			
Varusmiespäivän hinta (euroa)	46	46	45
Reserviläispäivän hinta (euroa)	186	187	188
Henkilötyövuoden hinta (euroa)	57 955	59 082	60 621
Tuottavuus			
Koulutetut varusmiehet/varusmiespalvelukseen tulleet (%)	84	85	85
Pääesikunnan ja puolustushaarojen ja aluetoimistojen esikuntien henkilötyövuosimäärä/Puolustusvoimien henkilötyövuosimäärä yhteensä (%)	13	13	13
Kannattavuus			
Maksuperustelaimen mukaisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus-% on vähintään	110	105	105

2.3. Henkilöstövoimavarojen hallinta

Henkilöstöjärjestelmän kehittämisessä keskitytään ydintoimintaan. Puolustusvoimille asetetut henkisten voimavarojen hallinnan tulostavoitteet:

Puolustusvoimien henkilöstö

- Henkilöstövoimavaroja keskitetään ydintoimintoihin: toimintavalmiuden ylläpitämiseen, asevelvollisten kouluttamiseen, uusien suorituskykyjen ylläpidon ja kehittämisen tehtäviin.
- Henkilöstöjärjestelmän kehittämisessä huomioidaan valmiuden ja kansainvälisen yhteistoiminnan ja kriisinhallinnan asettamat vaatimukset.
- Puolustusvoimien tehtäväkokoontalon täyttöasteen on oltava mahdollisimman korkea.
- Henkilöstön toimintakykyä ja työhyvinvointia kehitetään.

Asevelvollisuus

- Sodan ajan joukkojen vahvuutta ylläpidetään 280 000:ssa.
- Varusmiespalveluksen kehittämistä jatketaan.
- Maanpuolustustahtoa tuetaan asevelvollisten laadukkaalla koulutuksella, kansalaisille suunnattavilla yleisötapahtumilla sekä vahvistamalla sisäistä ja ulkoista viestintää.
- Naisten hakeutumista kriisinhallintatehtäviin edistetään.
- Asevelvollisuusajan palveluita (kutsunnoista reservin päättymiseen) parannetaan kehittämällä sähköisen asioinnin palveluita.
- Asevelvollisten erityisosaamista pyritään tunnistamaan ja hyödyntämään tehokkaammin koulutuksessa ja sodanajan sijoituksissa.
- Asevelvollisten koulutuksessa hyödynnetään aiempaa enemmän verkko-, virtuaali- ja simulointijärjestelmiä.
- Reserviläisten osaamista hyödynnetään nykyistä paremmin sodan ajan joukkojen koulutuksen suunnittelussa, valmistelussa ja toteutuksessa sekä kouluttajatehtävissä.

Vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus

- Vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus toteutetaan voimassaolevan lainsäädännön ja toimintamallin mukaisesti.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Puolustusvoimat edistää tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumista ylläpitämällä hallintoyksikkökohtaisia tasa-arvo ja -yhdenvertaisuussuunnitelmia sekä pitämällä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma suunnittelun ja toiminnan yhtenä peruslähtökohtana. Kaikilla Puolustusvoimien hallintoyksiköillä on päivitetty tasa-arvosuunnitelma. Painopisteenä on suunnitelmien jalostaminen toimenpiteiksi. Puolustusvoimissa etsitään aktiivisesti keinoja miesten ja naisten työtyytyväisyyden erojen kaventamiseksi keskittyen erityisesti naisten työtyytyväisyyteen.

Henkilöstövoimavarojen hallinnan tunnuslukuja ja seurantakohteita

Henkilöstövoimavarojen hallinta	2020	2021	2022
	toteutuma	suun.	suun.
Puolustusvoimien tehtäväkokoontaminen pl. sopimussotilaat	12 336	12 360	12 376
Henkilötyövuosimäärä (htv) ml. sopimussotilaat mom. 27.10.01	12 147	12 315	12 086
Sairauspoissaolot (työpäivää/henkilötyövuosi)	5,9	alle 8,0	alle 8,0
Kokonaistyytyväisyys (työilmapiiri, 1–5)	4,2	4,1	4,1

3. Tärkeimmät hallitusohjelman toimeenpanoon liittyvät toimenpiteet

- Poistuvat meri- ja ilmavoimien suorituskyvyt korvataan täysimääräisesti (HX-hanke ja Laivue 2020). Valtioneuvosto on tehnyt Hornet-kaluston suorituskyvyn korvaamisesta hankintapäätöksen vuonna 2021 ja hankintaan liittyvät sopimukset solmitaan vuoden 2022 alkupuolella. Valitun hävittäjäratkaisun suorituskyvyn rakentamisen ja käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet käynnistetään heti valintapäätöksen jälkeen. Vuonna 2022 suunnitellaan ja osaltaan käynnistetään koulutuksen puolustusjärjestelmään integroinnin, rakentamisen ja ylläpidon toimeenpano. Laivue 2020 -hankkeessa jatketaan sopimusten toimeenpanoa, alusten valmistussuunnittelua sekä mahdollistetaan rakentamisen aloittaminen 2022. Puolustusvoimat raportoi hävittäjähankkeen ja Laivue 2020 -hankkeen etenemisestä kahdesti vuodessa tulos- ja vuosiraportin ryhtiin ajoittaen.
- Sotilaallista puolustuskykyä kehitetään pitkällä aikavälillä tasapainoisesti kaikissa puolustushaaroissa ja suorituskyvyissä. Maavoimien toimintaedellytysten ylläpitoa jatketaan suunnitelmallisesti, mukaan lukien liikkuvuutta koskevat hankkeet.
- Puolustusvoimat ottaa suunnittelussaan huomioon osallistumisen kahden- ja monenväliseen puolustusyhteistyöhön. Puolustusyhteistyöllä, mukaan lukien kansainvälinen harjoitustoiminta ja kansainvälinen puolustusmateriaaliyhteistyö ja vienninedistäminen, vahvistetaan Suomen kansallista puolustusta ja huoltovarmuutta sekä parannetaan lakisääteistä edellytystä tarvittaessa antaa ja vastaanottaa sotilaallista apua.
- Puolustusvoimien henkilöstöä lisätään hallituskaudella noin 100 tehtävällä. Turvallisuustilanteen muutokset edellyttävät Puolustusvoimilta korkean valmiuden ylläpitämistä ja suorituskyvyn jatkuvaa kehittämistä. Lainsäädäntö ja tehtävät ovat muuttuneet ja kansainvälisen toiminnan määrä on kasvanut. Henkilöstön jaksamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.
- Valtionhallinnossa käynnistetään koko konsernin yhtenäinen henkilöstöjohtamisen uudistusohjelma, jolla parannetaan valtion kilpailukykyä työnantajana sekä valmistaudutaan suureen rekryointitarpeeseen. Puolustusvoimat osallistuu toimintaansa sopivalla tavalla valtiokonsernin henkilöstöjohtamisen uudistusohjelmaan.
- Puolustusvoimat valmistautuu ottamaan toiminnassaan huomioon valtion alueellista läsnäoloa ja monipaikkaisuutta koskevat valtioneuvoston linjaukset.
- Tiedustelulakien mahdollistamat uudet tiedonhankintasuorituskyvyt otetaan suunnitelmallisesti asteittain käyttöön. Kaikessa toiminnassa tulee korostua prosessin hallinta, valvonta ja vaikuttavuuden arviointi. Puolustusvoimat laatii selvityksen sotilastiedustelutoiminnan tehokkuudesta.
- Perinteisten sotilaallisten uhkien lisäksi varaudutaan vastaamaan entistä monitahoisempiin uhkiin. Puolustusvoimat kehittää valmiuksiaan vastata näihin uhkiin ja jatkaa kyberpuolustuskykynsä kehittämistä sekä osallistuu kansallisen kyberturvallisuusstrategian toteuttamiseen.
- Senaatti-kiinteistöille on perustettu tytäriyhtiö Puolustuskiinteistöt, jonka tehtävänä on tuottaa Puolustusvoimien ja Puolustusvoimien määrittelemien kumppanien tarvitsemat tilapalvelut sekä huolehtia hallinnassaan olevasta valtion kiinteistövarallisuudesta. Erityisenä tavoitteena on vähentää toimitilakustannusten nousua. Puolustusvoimat laatii yhteistyössä Puolustuskiinteistöjen kanssa vuoden 2022 aikana toimenpideohjelman toimitilakustannusten nousun hillitsemiseksi siten, että toimitilakustannusten suhteellinen osuus sotilaallisen maanpuolustuksen menoista (n.11%) ei kasva nykyisestä. Osana toimenpideohjelmaa tulee myös

varmistaa Puolustusvoimien tilahallinnan roolien, tehtävien ja resursoinnin tarkoituksenmukaisuus uudessa kiinteistöjärjestelmässä.

- Puolustushallinto tukee hallitusohjelman hiilineutraalisuustavoitteen toteutumista (Hiilineutraali Suomi 2035) puolustuskyvystä tinkimättä. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtäviä toimenpiteitä jatketaan ja yhteiskunnan energiamurroksesta aiheutuviin muutoksiin valmistaudutaan Puolustusvoimien Energia- ja ilmasto-ohjelman avulla. Puolustushallinnon tavoitteena on hiilineutraalius kiinteistöenergian kulutuksen aiheuttamissa päästöissä, sekä päästöjen vähentäminen maa- ja meriliikenteessä sekä sotilasilmailussa pitkällä aikavälillä.
- Jatketaan työtä tuulivoiman rakentamisen sovittamiseksi aluevalvontajärjestelmään siten, että turvataan sotilaallisen maanpuolustuksen lakisääteiset tehtävät.
- Varusmiesten ja reserviläisten koulutusta kehitetään yhteiskunnan ja toimintaympäristön muutoksia seuraten. Kertausharjoitusten määrää nostetaan asteittain vaalikauden aikana Puolustusvoimien henkilöstömäärän kasvaessa. Tavoitteena on noin 20 % lisäys nykyisestä tasosta hallituskauden loppuun mennessä. Tämä edellyttäisi lisärahoitusta. Jatketaan vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annettuun lakiin vuonna 2019 tehtyjen muutosten toimeenpanoa.
- Puolustusvoimat toimeenpanee osaltaan puolustuselonteon ja raportoi toimeenpanosta puolustusministeriön ohjauskirjeen ja TTS-prosessin mukaisesti. Puolustusvoimat osallistuu puolustusministeriön strategisen suunnittelun prosessiin tuoden siihen syötteitä PV STRATSU-prosessista ja pitääen puolustusministeriön valmistelijat ajan tasalla PV STRATSU-prosessin etenemisestä.

4. Rahoitus

Eduskunta on myöntänyt tarvittavat määrärahat ja tilausvaltuudet tulossopimuksessa asetettujen tulostavoitteiden saavuttamiseksi. Puolustusministeriö on vahvistanut osaltaan vuoden 2022 talousarvion tilijaottelun valtion talousarviosta annetun asetuksen (1992/1243) 11-12 pykälien edellyttämällä tavalla. Jatkovuosien toiminnan suunnittelu perustuu keväällä 2022 päivitettyyn julkisen talouden suunnitelmaan.

Sotilaallisen maanpuolustuksen menot (pl. alv)

	2020 toteutuma		2021 varsinainen talousarvio		2022 arvio	
	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	%
Materiaalisen valmiuden menot (pl. HX ja Laivue 2020)	922	37,9	967	38,0	1 014	39,2
— Puolustusmateriaalihankinnat (pl. HX ja Laivue 2020)	470		574		621	
— Toimintamenorahoituksella tapahtuva joukkojen varustaminen (pl. palkat)	40		15		30	
— Materiaalin kunnossapito (pl. palkat)	412		378		363	
Kiinteät henkilöstömenot	703	28,9	712	27,9	731	28,3
Kiinteistömenot	262	10,8	269	10,6	269	10,4
Muut sotilaallisen maanpuolustuksen menot	548	22,5	600	23,5	572	22,1
Yhteensä (pl. HX ja Laivue 2020)	2 435	100	2 548	100	2 586	100
Monitoimihävittäjien hankinta (HX)	6		1 480		1 523	
Laivue 2020 -hankinta	142		209		199	
Yhteensä	2 583		4 237		4 308	

Sotilaallisen kriisinhallinnan menot

	2020 toteutuma	2021 varsinainen talousarvio	2022 arvio
	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa
Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (UM)	45,7	53,1	53,1
Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (PLM)	57,8	58,7	64,3
Yhteensä	103,5	111,8	117,4

5. Sopimuksen voimassaolo ja seuranta

Valtion talousarviolla hallinnonalalle kohdennettavien resurssien osalta sopimus on voimassa vuoden 2022 loppuun. Sopimuksen sisällöstä ja mahdollisista muutoksista sovitaan vuosittain tulosneuvottelussa, jossa käsitellään keskeiset toimintaan ja resurssienkäyttöön sekä tulossopimuksen sisältöön vaikuttavat asiat.

Puolustusvoimat raportoi toiminnan tuloksellisuudesta ja voimavarojen käytöstä liitteen mukaisesti. Puolustusministeriö voi edellyttää Puolustusvoimien raportoivan vuotta 2022 koskevista erikseen sovittavista asiakokonaisuuksista, mukaan lukien eduskunnan ja sen valiokuntien tai Valtiontalouden tarkastusviraston pyytämät selvitykset.

Puolustusvoimien raportointi vuodelta 2022

1 Neljännesvuosiraportointi

Puolustusvoimat laatii määrärahojen ja tilausvaltuuksien käytöstä sekä hankintatilannekuvasta neljännesvuosittain ns. kvartaaliraportin ja toimittaa sen virallisena asiakirjana puolustusministeriölle. Ensimmäinen kvartaaliraportti (Q1/2022) laaditaan maaliskuun lopun tilanteesta 20.4. mennessä, toinen kvartaaliraportti (Q2/2022) heinäkuun lopun tilanteesta 31.8. mennessä (tulosraportin yhteydessä), kolmas kvartaaliraportti (Q3/2022) syyskuun lopun tilanteesta 20.10. mennessä ja viimeinen kvartaaliraportti (Q4/2022) joulukuun lopun tilanteesta 15.2.2023 mennessä (vuosiraportin yhteydessä).

Ensisijaisesti johdolle tarkoitettu johdanto-/tiivistelmäosuus kvartaaliraportista sisältää seuraavat tiedot PLM:n laatimaa raporttipohjaa käyttäen:

- määrärahojen käyttö (toimintamenot, puolustusmateriaalihankinnat, sotilaallinen kriisinhallinta)
- uusien tilausvaltuuksien käyttö (=sidonta)
- hankintatilannekuva (logistiikkaprosessin toimivuus)
- viimeisimmät ennusteet määrärahojen siirtyvistä eristä ja uusien valtuuksien sidonnasta sekä analyysin raportointijakson suunnitelmapoikkeamien merkittävimmistä syistä, mahdollisista korjaavista toimenpiteistä ja arvion niiden vaikuttavuudesta.

Kvartaaliraporttiin sisällytetään lähinnä asiantuntijatasolle tarkoitettut liitteet:

- määrärahojen käyttö momenteittain raportointijaksolla
- sotilaallisen kriisinhallinnan määrärahojen käyttö (UM ja PLM) käyttösuunnitelmakohtainen raportointijaksolla
- tilausvaltuuksien käyttö- ja sidontatilanne momenteittain raportointijakson päättyessä (sisältäen myös valtuuksien tulevien vuosien maksusuudet)
- valuuttakurssien muutoksista aiheutuneet kirjaukset momenteittain ja tilausvaltuuksittain eriteltynä
- Laivue 2020 -hankkeen valuuttakurssi- ja indeksimenot siten, että raportti kattaa toteuman sekä arvion loppuvuoden kehityksestä perustuen toimitusaikatauluun ja laskutukseen
- toimintamenoihin kirjatut materiaalin kunnossapidon (toimintoalue 7400) ja joukkojen varustamisen (toimintoalue 1400) menot (kuluvan vuoden toteuma sekä vertailu suunnitelmaan ja edellisen vuoden vastaavaan ajankohdan toteumaan nähden), palkkojen osuus näille toimintoalueille kirjatusta menoista esitetään erikseen
- logistiikkaprosessin toimivuus ja sujuvuus muutamien valittujen kaaviokuvien avulla sekä sanallisesti analysoiden (esim. ns. ostoskori-näkymien tai vastaavien avulla) sekä vertailutietona aikaisempaa toteumatietoa sekä ennuste koko vuodelta.

2 Osavuosisraportointi

Puolustusvoimat laatii 31.7. tilanteesta osavuosisraportin (TURA 2022) ja toimittaa sen puolustusministeriölle 31.8. mennessä virallisena asiakirjana sekä sähköisesti (ml. Excel-raportti määrärahojen käytöstä) ministeriön talousyksikölle.

Osavuosisraportti on luonteeltaan ns. poikkeamaraportti, ja siihen sisällytetään kuvaus seuraavista asioista:

- PV:n ylimmän johdon johtopäätökset tuloskehityksestä ja voimavarojen käytöstä
- Tulostavoitteittain esitettynä tulossopimuksesta mahdollisesti poikkeava tuloskehitys alkuvuoden ajalta sekä analyysi ja johtopäätökset loppuvuoden tuloskehityksestä
- Mahdolliset keskeiset poikkeamat liittyen tulossopimuksen keskeisten hankkeiden ja toimenpiteiden etenemiseen. Kumppanuuksista raportoidaan vuosiraportissa, ja osavuosisraportissa (tulosraportissa) täydennetään vuosiraportin tietoja keskeisistä kumppanuuksista sekä kuvataan lyhyesti keskeisten kumppanuuksien tilanne ja kehitys kuluneen vuoden alkupuoliskolla.
- Analyysi puolustusmateriaalihankinnoista aiheutuvien menojen, puolustusvoimien toimintamenojen ja sotilaallisen kriisinhallinnan menojen kehityksestä (ml. vertailu edellisen

vuoden vastaavaan ajankohtaan), määrärahojen uudelleenkohdennukset sekä ennuste loppuvuoden määrärahojen käytöstä ja seuraavalle vuodelle siirtävistä eristä

- Erittely puolustusministerin päätösvaltaan kuuluvista yli neljä miljoonaa euroa ylittävistä hankintapäätöksistä: puolustusministeriön hankintapäätöksen diaarinumero ja päivämäärä, hankinnan kokonaisarvo ja rahoituksen jakautuminen eri vuosille sisältäen si-donta- ja määrärahan käyttötiedot; ennen vuotta 2015 alkaneista hankinnoista toimitetaan vastaavat tiedot vain niistä hankinnoista, joiden kokonaisarvo ylittää 40 milj. euroa.
- Erittely momentin 27.10.01 materiaalin kunnossapidon ja joukkojen varustamisen (toimin-toalueet 7400 ja 1400 ilman palkkoja) menoista alkuvuoden aikana ja edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Näille toimintoalueille kirjatut palkat tulee eritellä omalla rivillään. Lisäksi tulee selvittää tekijät, jotka ovat vaikuttaneet menokehitykseen tarkastelujaksolla ja muut tekijät, joilla on merkitystä eri vuosien välistä vertailua tehtä-essä
- Erittely momentin 27.10.01 johtamisjärjestelmäalan (13-alkuiset toimintoalueet ja toimin-toalue 2700 ilman palkkoja) menoista alkuvuoden aikana ja edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Näille toimintoalueille kirjatut palkat tulee esittää lisäksi omalla rivillään. Lisäksi tulee selvittää tekijät, jotka ovat vaikuttaneet menokehitykseen tarkaste-lujaksolla ja muut tekijät, joilla on merkitystä eri vuosien välistä vertailua tehtäessä
- Henkilötyövuosikertymä momenteittain/toiminnoittain ja momenteittain/henkilöstöryhmit-täin (ml. vertailu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan)
- Koronapandemian mahdolliset välittömät taloudelliset vaikutukset kootusti taulukkona, johon on eritelty eri tekijöistä aiheutuneet toimintamenojen lisäykset ja vähennykset sekä arvioitu nettovaikutus alkuvuodelta 2022.
- Riskienhallinnan menetelmin tuotettu arvio tekijöistä, jotka mahdollisesti vaikuttavat tavoit-teiden saavuttamisen.

3 Vuosiraportointi

Puolustusvoimien vuosiraportointi vuodelta 2022 sisältää tilinpäätökseen sisältyvien tilinpää-töslaskelmien ja liitetietojen ohella seuraavat asiakirjat, jotka toimitetaan puolustusministeriölle alla mainittuihin määräaikoihin mennessä:

- Vuosiraportti (VURA 2022), joka sisältää viranomaiskäyttöön luokitellut tiedot Puolustusvoimien vuoden 2022 toiminnasta, tuloksellisuudesta ja resurssien käytöstä; toimitetaan puolustusministeriölle luonnoksena 31.1.2023 mennessä ja lopullisena versiona 15.2.2023 mennessä (ml. Excel-raportti määrärahojen käytöstä)
- Valtion talousarvioasetuksen 63 §:n ja 65 §:n mukainen toimintakertomus, joka sisältää keskeisiltä osin julkiset tiedot Puolustusvoimien vuoden 2022 toiminnasta, tuloksellisuudesta ja resurssien käytöstä, ja joka on laadittu noudattaen Valtiokonttorin asiasta anta-mia ohjeita; toimitetaan puolustusministeriölle 28.2.2023 mennessä.

Vuosiraporttiin sisällytetään kuvaus seuraavista asioista:

- Puolustusvoimien ylimmän johdon johtopäätökset toiminnan tuloksellisuudesta ja voima-varojen käytöstä sekä arvio vuoden 2022 toteumasta
- Kuvaus tulossopimuksessa sovittujen tulostavoitteiden toteutumisesta ja tulosanalyysi erityisesti tulossopimuksesta mahdollisesti poikkeavan tuloskehityksen osalta
- Keskeisimmät aikaansaannokset tulossopimuksessa mainituista tärkeimmistä hallitusohjelman toimeenpanoon liittyvistä toimenpiteistä (luku 3)
- Tiivis analyysi ja johtopäätökset menokehityksestä

- Koronapandemian mahdolliset välittömät taloudelliset vaikutukset kootusti taulukkona, johon on eritelty eri tekijöistä vuodelle 2022 aiheutuneet toimintamenojen lisäykset ja vähennykset sekä arvioitu nettovaikutus vuonna 2022. Taulukkoon tulee merkitä myös mahdollinen menojen siirtyminen vuodelle 2023.
- Listaus EU:n instrumenteista, aloitteista ja EU:n budjetista rahoitettavista ohjelmista (ml. Euroopan puolustusrahasto ja Euroopan puolustusteollinen kehittämisohjelma), joihin Puolustusvoimat osallistuu, sisältäen erittelyn saaduista rahoitusosuuksista, kokonaisbudjetista sekä Puolustusvoimien menoista maksetuista kansallisista vastinrahaosuuksista.
- Kuvaus organisaatioturvallisuutta koskevien toimenpiteiden toteutumisesta.
- Puolustusministeriö antoi 22.4.2020 Pääesikunnalle ohjauskirjeen Suomen puolustuksen teknologisen ja teollisen pohjan turvaamisesta koronaepidemian aiheuttamissa poikkeusoloissa ja niiden jälkeen. Vuosiraportissa tulee kuvata ohjauskirjeen perusteella tehdyt toimenpiteet.
- Kahden- ja monenvälisen puolustusmateriaaliyhteistyön keskeiset tulokset (esim. ESSOR, liikkuvuuden eri hankkeet sekä EDA-hankkeet).
- Hankintamäärärahojen siirtyviin eriin liittyvät kaupallisen valmistelun haasteet ja mahdolliset koronapandemiasta johtuvat viivästykset sekä toimenpiteet, joihin haasteiden ratkaisemiseksi on Puolustusvoimissa ryhdytty.
- Tarkempi kuvaus määrärahojen ja tilausvaltuuksien käytöstä:
  - a) Toimintamenot (vuosien 2020-2022 toteuma ja analyysi eri tekijöiden euromääräisistä vaikutuksista)
    - henkilöstömenot
    - kiinteistömenot
    - asevelvollisten koulutuksen ja ylläpidon menot
    - materiaalisen kunnossapidon ja joukkojen varustamisen (toimintoalueet 7400 ja 1400) menot, palkkojen osuus erikseen
    - johtamisjärjestelmäalan menot (13-alkuiset toimintoalueet ja toimintoalue 2700), palkkojen osuus erikseen
    - toimintamenojen tilausvaltuuksien käyttö ja tilausvaltuuksista aiheutuneet menot (vuosiraportissa ja tilinpäätöksessä tulee esittää valtuuksien käytöstä yhdenmukaiset tiedot)
    - muut toimintamenot
  - b) Puolustusmateriaalihankinnat (toteuma ja analyysi)
    - puolustusmateriaalihankintojen tilausvaltuuksien käyttö ja puolustusmateriaalihankinnoista aiheutuneet menot (vuosiraportissa ja tilinpäätöksessä tulee esittää valtuuksien käytöstä yhdenmukaiset tiedot)
    - erittely puolustusministerin päätösvaltaan kuuluvista yli neljä miljoonaa euroa ylittävistä hankintapäätöksistä: puolustusministeriön hankintapäätöksen diaarinumero ja päivämäärä, hankinnan kokonaisarvo ja rahoituksen jakautuminen eri vuosille sisältäen sidonta- ja määrärahan käyttötiedot; ennen vuotta 2015 alkaneista hankinnoista toimitetaan vastaavat tiedot vain niistä hankinnoista, joiden kokonaisarvo ylittää 40 milj. euroa.
    - tähänastinen määrärahojen käyttö Laivue 2020 –hankkeessa vuosittain/momenteittain/liikekirjanpidon tileittäin eriteltynä sekä hankkeen rahoituksen sidontatilanne
    - tähänastinen määrärahojen käyttö HX-hankkeeseen vuosittain/momenteittain/liikekirjanpidon tileittäin eriteltynä sekä hankkeen rahoituksen sidontatilanne
    - puolustusmateriaalihankintojen kotimaisuusaste vuonna 2022 sekä kymmenen suurinta tilausta kotimaisilta toimittajilta.

- c) Sotilaallisen kriisinhallinnan menot (toteuma ja analyysi)
  - määrärahojen käyttö momenteittain/käyttösuunnitelmakohdittain.
- d) Analyysi ja johtopäätökset seuraavalle varainhoitovuodelle siirtyvistä määrärahoista (ml. puolustusmateriaalihankintoihin myönnettyistä määrärahoista syyluokittelun mukainen tarkastelu)
  - Henkilötyövuosikertymä momenteittain/toiminnoittain ja momenteittain/henkilöstöryhmittäin (ml. vertailu kahteen edelliseen vuoteen).
  - Strategisiin hankkeisiin käytetyt henkilöstöresurssit tulee raportoida lisäksi erikseen hankekohtaisesti henkilötyövuosina.
  - Riskienhallinnan menetelmin tuotettu arvio tekijöistä, jotka mahdollisesti vaikuttavat tavoitteiden saavuttamisen.

Ministeriölle 31.1.2023 mennessä toimitettava vuosiraportin luonnosversio sisältää vain osan em. tiedoista, ja sen sisällöstä sovitaan tarvittaessa erikseen valmistelijatasolla syksyllä 2022. Vuosiraportin keskeiset osat tulee lähettää lopullisessa muodossa puolustusministeriöön 15.2.2023 mennessä. Pääesikunta voi sopia lisäksi tarvittaessa puolustusministeriön kanssa, että vuosiraportin tausta-aineistoon sisältyviä liitteitä toimitetaan tarvittavien tarkistusten jälkeen ministeriöön myöhemmin helmikuun loppuun mennessä.

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

**Puolustusministeriön ja
Puolustusvoimien tulossopimus
2022**

VN/8927/2021-PLM-25

www.defmin.fi

Puolustusministeriön ja Puolustusvoimien tulossopimus 2022

Puolustusministeriön ja Puolustusvoimien tulosneuvottelussa 3.12.2021 on sovittu Puolustusvoimille vuodelle 2022 asetettavista tulostavoitteista ja niiden toteutumisen seurannasta.

Helsingissä 28.12.2022

Puolustusministeri

Puolustusvoimain komentaja